

„Църковенъ Вѣстникъ“

излиза всѣки петѣкъ
той има прѣвъ годишната и три
приложения — по 1 книга отъ
4 печатни коли за всѣко
четиремѣсечие.

Годишната цѣна на „Църко
венъ вѣстникъ“, заедно съ
трите приложения, за България
10 лева, а за странство 18 лева.

Единъ брой 15 ст.

ЦЪРКОВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

—+ СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ +—

СЪ ТРИ ПРИЛОЖЕНИЯ ВЪ ГОДИНАТА.

Абонаментътъ е годишенъ и
— всѣкога прѣдплатенъ. —

Всичко, относеще се до вѣст
ника, се изпраща до админи
страцията на „Църковенъ вѣс
никъ“ въ г. София.

За обявлениа се плаща за
първи пѣтъ по 20 ст. на редъ
съ гармондъ, за всѣко повто
рене по 15 ст.

Неплатени писма не се
приематъ — рѣкописи за
седмичното издание не се
повръщатъ.

Съдържание:

- Църковно Енорийски библиотеки Г.
Мисли по пастирското Богословие. Архимандритъ *Неофитъ*.
Нашето висше духовенство — Отцитъ на Българската цър
ква и народното просвѣщение Д. М.
Завѣтитъ на Твореца Свещ. П. Антоновъ.
Нѣколко дни въ Бѣлградъ Д. М.
Изъ сборката ми Свещ. Г. Х. Боневъ
Църковна и обществена лѣтопись:

- I. Вътрѣшенъ отдѣлъ.
II. Външенъ отдѣлъ

Обявления.

Църковно-енорийски библиотеки.

Една отъ главнитѣ причини за западванието на нашето духовенство въ интелектуално отношение бѣше изгубването на политическата ни свобода и вслѣдствие на това подпадането ни подъ духовното робство на фенерската патриаршия. Това двойно робство докара изстреблението на всичко, що бѣ по будно въ срѣдата на народа ни, който остана по тоя начинъ лишенъ за дълго врѣме отъ интеллигенция, която да го ръководи по пътя на културното му развитие. Лишението пъкъ отъ ръководяща интеллигенция бѣ причина, да изостане нашиятъ народъ съвсѣмъ надирѣ въ своето историческо развитие въ сравнение съ другитѣ европейски народи, макаръ тие народи прѣди петъ вѣка тѣхнѣха въ мрака на невѣжеството и се намираха въ много по низка степенъ на културно развитие въ сравнение съ българския народъ.

Такова печално бѣ положението на народа ни до прѣди половинъ столѣтие. Обаче отъ тоя моментъ, и особено като се слоби съ политическа и духовна свобода, нашиятъ народъ бързо тръгна въ пътя на своето културно развитие и днесъ можемъ смѣло да признаемъ че сравнително въ много късъ периодъ врѣме ние показахме доста значителенъ напредѣкъ во всѣко отношение. Въ тоя бързъ напредѣкъ

взеха участие всички обществени съсловия на народа ни споредъ силитѣ си и споредъ своята интелектуална подготовка. Въ числото на общественитѣ съсловия, които взеха живо участие за духовното и културно развитие на народа ни е и нашето национално духовенство, което, въпрѣки своята недостатъчна подготовка вслѣдствие чуждото духовно иго, все пакъ извърши доста нѣщо за подобрене на онова плачевно състояние, въ което се намираше народътъ ни прѣди близу петдесетъ години. За потвърждение на това нека си припомнимъ оная гигантска борба, която водеше духовенството ни заедно съ цѣлия народъ за окончателното извоюване духовно-религиозната свобода. Тая борба се продължава и до днесъ въ неосвободенитѣ още части на нашето отечество; тя се води съ честъ и достойнство отъ прѣдставителя на българската църква, Н. Блаженство Българский Екзархъ, подкрѣпенъ въ своята плодотворна дѣйность отъ цѣлото българско население въ поробенитѣ части на отечеството ни.

Всичкитѣ тие факти явно показватъ, че нашето духовенство, взето изобщо, не е останало на оная низка степенъ на своето интелектуално развитие, въ която се е мѣчило да го държи враждебното на народа ни фанариотско духовенство, а е направило въ единъ много краткъ периодъ врѣме значителни успѣхи. Не ще и дума, че остава още много да се желае относително развитието на низшето духовенство у насъ, което вслѣдствие користнитѣ цѣли и побуждения на фанариотитѣ, се е подбирало и ръкополагало не отъ интеллигентния слой на народа ни, а отъ най неразвититѣ негови членове. Обаче фактитѣ и тукъ идатъ да потвърдятъ, че и тая частъ отъ нашето духовенство, именно свещенството, е направила доста удовлетворителни успѣхи за своето духовно развитие. Най забѣлжителниятъ отъ тие факти е групировката на свещенството ни за задружна дѣйность въ полето на народното свѣстяване. Изрѣзъ на тая групировка сѣ свещеническитѣ братства, които сѣ си поставили за главна цѣль заедно съ своето саморазвитие да се грижатъ за нравствено-религиозното възпитание и прѣуспѣвание на паството чрѣзъ подходящи проповѣди и назидания. Тия братства развиватъ доста голѣма дѣйность за постигане цѣльта, която ги е сгрупирала; и ако тая дѣйность се продължи все съ същата енергия, смѣло можемъ да очакваме утѣ-

шителни резултати, особено за отстранение вѣднитѣ влияния, които оказватъ въ срѣдата на народа разнитѣ пропаганди на всевъзможни развращаваща идеи и учения.

Въ числото на разнообразнитѣ срѣдства, които братствата сж си начѣртали за саморазвитието на членоветѣ си, е и проектираното основание на църковно-енорийски библиотеки. Това срѣдство е прѣпоръчано отъ II свещенически съборъ който стана миналото лѣто въ столицата отъ прѣдставителитѣ на всичкитѣ братства въ княжеството. Отъ окръжното на Св. Синодъ, помѣстено въ миналий брой на „Ц. В.“ се вижда, че св. Синодъ напълно одобрява това, прѣдлагано отъ събора, срѣдство за саморазвитие членоветѣ на братствата, стига само да се създаде особенъ фондъ за поддържанieto на библиотекитѣ, чрѣзъ събиране помощи измежду членоветѣ на братството, както и измежду енориашитѣ, а не да се употребяватъ за тая цѣль срѣдствата, прѣдвидени въ бюджетитѣ на енорийскитѣ църкви, което е противно на екзархийския уставъ.

Идеята за създаване църковно енорийски библиотеки е прѣкрасна и заслужва всѣка похвала. Нѣма съмнѣние, че поддържанieto на такива библиотеки ще бѣде полезно за свещеницитѣ, които ще иматъ възможность да четатъ по главнитѣ и по сжщественитѣ произведения на свѣтската и духовната литература, и съ това ще помогнатъ значително на своето интелектуално развитие толкова необходимо за въздѣйствиуване върху паството и охранението му отъ тлетворнитѣ влияния на разнитѣ извратени модерни учения. Но поддържанieto на такива библиотеки ще принесе и друга, много по сжщественна полза; защото ще послужи за подкрѣпа и интензивно развитие на нашата солидна свѣтска и духовна литература, която има за задача да противустои на вѣдното влияние на разнитѣ лжеучения въ науката и религията, толкова много разпространени въ срѣдата на нашата интелигенция, а въ сжщото вѣреме ще въздѣйствува върху правилното възпитание на младежъта, понеже системата на това възпитание е взела съвсѣмъ неправилна посока въ послѣдне вѣреме у насъ, както това се потвърждава отъ многото печални факти на самоубийства въ срѣдата на учащата се младежъ и посѣгане върху живота на своитѣ наставници. Всеизвѣстенъ е фактътъ, че у насъ сериозната преса не може да вирѣе. Ние смѣло даже твърдимъ, че сжществуващата у насъ преса е извратила вкуса на читателя; тя гледа да гали само грубитѣ инстинкти на читателя, на мѣсто да му даде здрава храна. Ето защо читателътъ ламти само за такива печатни произведения, които дѣйствуватъ върху чувствата му и то въ извратенъ видъ, намѣсто да го ползватъ морално. Велѣдствие на това всичко, що има по-сериозно съдържание у насъ, не намира четци и трудътъ на сериознитѣ автори никакъ не може да се възнаградя. Такива автори или трѣбва да разходватъ своитѣ материални срѣдства за поддържание това, което пишатъ, или пъкъ да захвърлятъ перото и да се заловятъ за друга работа. У насъ нѣма материално състоятелни хора, които съ срѣд-

ствата си да поддържатъ сериозната преса, както това е по другитѣ мѣста. Ето защо нашата преса въ стремежа си да угажда на низкитѣ инстинкти на читателя, намѣсто да се съвършенствува, издребява и се прѣвърща въ постоянни караници и разправии между дробящитѣ се постоянно политически партии и разни социалъ-демократически групи.

При това състояние на работитѣ, кой ще бѣде мощниятъ факторъ, който най-сигурно би помогналъ за развиванieto сериозната преса у насъ, способна да завладѣе общественото мнѣние и да го води въ правилния пѣтъ на прогреса? Едно вѣреме учителството бѣше, което даваше тонъ и посока на общественото мнѣние. Сега, за жалость, не е тѣй, защото учителството е заето съ други цѣли, съ други идеи; то си е поставило за главна задача своето материално обезпечение, като погрѣшно си мисли, че слѣдъ материалното обезпечение ще настѣпи възможностьта да се работи за културното развитие на народнитѣ маси. Остава слѣдователно пакъ духовенството да се посвѣти на безкористна дѣйность за свѣстяване на народнитѣ маси чрѣзъ образуване библиотеки. И нека не се мисли, че ако духовенството си постави за задача да помогне за свѣстяването на народнитѣ маси у насъ, то не ще може съ успѣхъ да постигне разрѣшението на тая задача. Изискватъ се безъ съмнѣние доста значителни материални срѣдства за постиганieto на благородната задача; но тѣ много лесно могатъ да се създадатъ. Достатъчно е всѣки енерийски свещеникъ да групира около себеси повѣреното му паство и да го подбуди за образование единъ скроменъ фондъ, който да послужи за основането църковно енорийски библиотеки. Неужели искрено прѣданиятъ на своето дѣло духовенъ пастиръ не ще бѣде въ състояние да образува единъ постояненъ годишенъ приходъ отъ стотина лева за абониране най-подходящитѣ свѣтски и духовни списания, които съ своето направление да бѣдатъ полезни, не само за свещенството, но и за другитѣ членове на енорията? Всѣка енория има най-малко 200—250 кжши; ако всѣка кжша пожертвува въ годината по 1 левъ или всѣки мѣсець по 10 ст., то ще се образува единъ фондъ отъ 200—300 л. съ който могатъ да се ангажиратъ не само всички по солидни свѣтски и духовни списания у насъ, но и да се получаватъ нѣкой руски такива. Всичкитѣ тия абонирани списания може би не ще се четатъ отъ самото начало съ голѣма охота. Обаче на свещеника ще лежи длъжностьта да образува въ членоветѣ на своето паство охота за сериозно четене. А веднажъ тая охота образувана, помощитѣ за поддържание библиотеката ще текатъ по-изобилно и по-редовно, което ще послужи за пълното обезпечение на библиотекитѣ.

Ето това е единственото срѣдство, споредъ нашето мнѣние, да се съживи сериозната и солидната преса у насъ. Щомъ органитѣ на печата намѣрятъ редовни и сигурни абонати, числото на които ще достигне до почтената цифра 2—3 хиляди, редакциитѣ на тия органи ще иматъ възможность да плащатъ добри хонорари не сътрудницитѣ, а велѣд-

ствие на това ще се появятъ много способни сили на литературното поле, които ще задоволяватъ все повече и повече четците, а слѣд. образуваниетѣ църковно енорийски библиотеки ще се закрѣпятъ и ще бждатъ полезни не само за свещеницитѣ, но и за всичкитѣ енорияши. За да може обаче да се положи здрава първоначална основа на тия библиотеки, трѣбва свещеническитѣ братства да се погрижатъ за това. Въ по голѣмитѣ градове тѣ могатъ да свикатъ събрания отъ всички енорийски свещеници, и въ тия прѣдварителни събрания да се организира начинътъ на събирането потрѣбнитѣ помощи, както изобщо и полаганието основата на това толкова полезно дѣло. Колкото пъкъ за селата и по малкитѣ градове, грижата остава на самитѣ енорийски свещеници, да взематъ инициативата върху си и да положатъ основата на бждащата енорийска библиотека при всѣка отъ църквитѣ, въ които тѣ служатъ. За да не се затруднятъ обаче енорийскитѣ свещеници въ селата и малкитѣ градове при съставяне плана за дѣйствиe, най практично ще бжде пакъ братствата да изработятъ единъ общъ планъ за организирането на библиотекитѣ, които и да разпратятъ на всички енорийски свещеници въ своя районъ. А още по практично би било да се изработи отъ самитѣ братства такъвъ общъ планъ, който и да се изпрати въ редакцията на „Църковенъ Вѣстникъ“ за обнародване, та да служи по тоя начинъ за ръководство на всички енорийски свещеници при създаване библиотекитѣ

Г.

Мисли по Пастирското Богословие.

7. Пастирството на Христа Спасителя.

Пастирското служение на Христа Спасителя е твърдата основа и пълниятъ обектъ на пастирството въ Християнската църква. Ала кога се изучава това Негово високо обществено служение, потрѣбно е да се почва отъ самото *дѣтинство и юношество* на Исуса. Единъ, макаръ и бръзъ, погледъ върху историята на Неговия характеръ дава ясно прѣдставление на ония основни черти, които трѣбва да лѣжатъ въ основата на пастирския характеръ. Въ историята на човѣшкия характеръ изобщо винаги се отбѣлѣзватъ два главни периода: *дѣтинство и зрѣлостъ*. Малко нѣщо е извѣстно за дѣтинството на Пастиреначалника, ала и това, което знаемъ, ни показва повечко *зрѣлостъ*, отколкото *дѣтинство*, въ неговия характеръ. Божествената сила на доброто е помагала за блѣстящото развитие на всичкитѣ дарби и съкровища на човѣшката му природа. Бидѣйки дѣте, Той билъ *вече пълненъ съ премъдростъ*. Чель Той писанията на старитѣ пророци и учители израилеви и даже е бивалъ между равинитѣ въ Иерусалимския храмъ, които *слушалъ и запитвалъ* (Лук II, 48). За Неговото книжно подготовление не се знае почти нищо. Прѣполага се, че той се е приготвялъ дома си. Въ-всѣки случай отъ раннитѣ си години Той зналъ Вѣтхо завѣтното пи-

сание и пророцитѣ на изустъ. Ние виждаме, че той не само внимателно слуша равинитѣ, но имъ задава и въпроси. И отъ сетнѣ, когато имъ отговаря, винаги се есилача на Писанието. *Не сте ли чели?* — запитва Той, кагато ще посочва на доказателства изъ закона. Това обстоятелство указва на дълбоката прѣмъдростъ и религиозностъ като отличителна черта въ характера на Исуса. Той знае закона, религиозния — духовния законъ, писанията на старитѣ църковни учители на Израйля, бидейки дѣте. Признакъ на бждащъ великъ Пастиръ. И безъ да се спираме надълго върху периода на дѣтската и ю ошеската му възраст, ние сме длъжни да отбѣлѣжимъ и помнимъ винаги истинския характеръ на тая му възраст, който собствено си остава отличителната Негова черта въ всичкото врѣме на неговото Пастирско служение на човѣчеството. *Послушностъ, кротостъ, скромностъ висока нравствена чистота, високо молитвено настроение, уединение, силна любознателност* — това сж привлекателнитѣ му добродѣтели. На лицето му се четела *божествена благодать*, въ очитѣ — *веобемлюща любовъ*. Тая любовъ като че прониквала всякия миръ, обръщала всичкото човѣчество, милвала всичкитѣ твари. И въ своето уединение, което особено обичалъ — той мислялъ особено за тѣхъ, молилъ се за тѣхъ. „Тоя великъ царъ и върховенъ учител на свѣта — забѣлѣзва единъ учител, святия на западната църква — който щѣлъ послѣ да проповѣдва и научи човѣчеството на всѣко начало и всѣка добродѣтел, по които трѣбва да живѣемъ, започналъ самъ пръвъ — още отъ юношеството си — да приспособява на себе началата на добродѣтелния животъ, за да ни покаже истинския пътъ, по единъ, нечуванъ до тогава, чуденъ и неислѣдимъ, начинъ — за идеалния животъ.“ Съвокупността на най-великитѣ добродѣтели Великиятъ Пастиреначалникъ въ свършенство притежавалъ още въ юношескитѣ си години. Ето това е най-важното да помни бждещиятъ пастиръ на църквата, като продължителъ на започнатото отъ Спасителя възродително дѣло.

б) Учителство-проповѣдничество.

Ако въ юношеската си възраст Спасителятъ приелъ уединението и молитвено се разговарялъ съ Отца си за великото дѣло, което му прѣдстои, въ зрѣла възраст ние го виждаме вече да започва своята мисия. Такава била волята на Бога, и Той ѝ се подчинява всецѣло *Мое брашно естъ да сотворю волю пославшаго мя*. (Иоан. IV, 26). Неговото призвание било да примири човѣцитѣ съ Бога, като ги научи на *всяка правда* и ги възроди духовно. Той съзнавалъ, колко трудно е това, но зналъ, че свѣтътъ очаква подобно нѣщо. Неправдата била се загнѣздила въ тоя свѣтъ. Тя била необуздаема. Прѣстѣпнитѣ дѣла царували. Сърдцата огрубѣли. Милостъта изчезнала. Чувствало се нѣкакво неопрѣдѣлено давление, единъ кошмаръ, прѣдвѣстничъ на нѣщо необикновено. Неволно се чувствувало че „изпълнението на врѣмето“ дошло. Да, врѣмето на всемирното учителство на Спасителя било дошло. Той знаелъ това и величествено встѣпча въ ролята, въ мисията си. Вчера още Неговия Прѣдтеча викалъ въ пустинята: *покайте се, приближи бо се царство небесное*, а днесъ Спасителятъ слиза на Юрданъ. Той дошелъ да *изпълни всяку правду*. Докосналъ се съ тѣлото си до водната

стихия за да я очисти, защото чрѣзъ водата и благодѣтѣта на Св. Духа щѣло да стане възражданieto. *И вскропю на ви воду чисту, и очиститесь отъ всѣхъ нечистотъ вашихъ*, — пророкувалъ Иезек. (XXXVI. 25). И Спасителъ слѣзълъ въ Юрданскитѣ воли, *молейки се*, и въ тоя часъ се получило небесното свидѣтелство, че Той именно е Оня, който щѣлъ да дойде.

Ала прѣди да почне проповѣдѣта си, Спасителъ билъ изкушаванъ отъ дявола. Слѣдъ четиредесето дневния постъ, за който билъ се отдалечилъ въ пустинята, той почувствувалъ немощта на своята човѣшка природа — огладнѣлъ. Въ тоя моментъ се явята изкусителъ. Защото, въ момента на тѣлесното изнемощение, той винаги напада и завладява свойтѣ жертви. По сжщия начинъ постъпва изкусителъ и съ обикновенитѣ пастири. Когато сж уединени въ молитва и духовни размисления, съмнѣнията и недоразумѣнията най-лесно влизатъ въ душата. При размисления за оскѣднитѣ си материални срдѣства, изкусителъ привлича вниманието на пастиря върху способа на по-лесно обогатяване. Достатъчно е да го послуша той, да измѣни на своя пастирски длгъ, да погази пастирската си съвѣсть и — помамва го изкусителъ — той ще заживѣе раскошно, готподарски, охолно. Но нека той помни, какъ Спасителъ се отнесълъ къмъ изкусителя и изкушението.

Колкото по-сполучливо дяволътъ и бира срдѣството за изкушение и съ тънко коварство го прѣдлага на Спасителя, толкова по-тържествено Той го отказва. *Нима само съ хлѣбъ може да живѣе човѣкъ?* И ако той е необходимъ, нима Богъ не може да направи отъ камнитѣ такъвъ? Пастироначалникътъ слѣдователно туря духовната потрѣбностъ по-горѣ отъ чувствената, защото знае, че ако е потрѣбно да се удовлетвори послѣдната, Богъ е силенъ, има хиляди срдѣства да стори това. И на второто изкушение Той отговаря съ „духовния мечъ“, словото Божие: *не изкушай Господа Бога твоего*. (Мат. IV, 7). Най-сетнѣ коварниятъ изкусителъ прави още единъ опитъ. Прѣдлага хитро на Исуса *всичкитѣ градове и царства*, да властвува надъ тѣхъ, само да му се поклони. Ето едно, още по-страшно, изкушение, изкушение и за съврѣменното пастирство. Властѣта! Знаемъ какъ тя въ днешно врѣме се достига. Но срдѣствата, вижда се, сж много стари, ако дяволътъ ги прѣдлагалъ на Великия Пастироначалникъ. За щастие обаче Той и това изкушение е побѣдилъ, като е оставилъ примѣръ и намъ. *Иди за мною сатано; писано бо есть Господу Богу Твоему поклонишися и тому единому послужиши*. Мат. IV, 10).

Слѣдъ тая побѣда надъ „кнѣза мира сего“, Пастироначалникътъ почва своето пастирско служение — основаването на царство Божие на земята, въ което да царува *правдата и милосердието*. Обкръженъ отъ апостолския ликъ, Той почналъ великото Свое проповѣдническо дѣло. Отъ сега Той чувствувалъ своята божестве на власт да учи и проповѣдва. За Него най-бѣднитѣ, най-нещастнитѣ отсега ставатъ братя, най-грѣшнитѣ — достойни за най-голѣма милость. Истински роднини му ставатъ онѣзи, които слушатъ словото Му и изпълняватъ заповѣдитѣ Му. I Иоан. XV, 14.; Лук. VIII, 21). Той иска да обнови човѣчеството, да го приближи къмъ Бога, къмъ доброто; затова учи, че трѣбва всички да станемъ невинни *като дѣцата*, единичното срдѣство за

това приближение. Плодъ на високото Му религиозно-нравствено настроение, на благостѣта и любвеобилното Му срдце е ясниятъ печатъ на Неговата *простота и трогателностъ* въ поученията. Той съчувствува всѣкому, всѣкому влиза въ положението, прѣживѣва мжкитѣ му и и чудесно помага. Най-великъ е той *въ дълото на милосердието*. Болнитѣ лѣкува, прокаженитѣ очиства, слѣпитѣ прозира, гладнитѣ чудесно нѣхранва. Той никога не търси славата; похвалитѣ и блѣсъка отбѣгва, оскърбленията търпи и прощава. Той билъ бѣденъ, ала въ бѣдността и простотата Му се виждало Неговото величие. Неговото п стирско достоинство хармонирало съ неговия нравственъ блѣсъкъ. Негозото могщо слово минавало чрѣзъ души и завладѣвало срдцата. Неговото любяще срдце и благостна обноска прѣзраждали слушателитѣ. Тѣ по цѣли часове, не, по цѣли дни, Го слушали, извурявани отъ гладъ и жажда. Говорилъ Той просто, ясно, сладко, естествено; говорилъ за любовь, за братство, за милость, за истина, за доброто, а искалъ да се откажатъ отъ злото.

Неговото учение въ нагорната проповѣдъ е пътятъ къмъ царството на *доброто и съвршенството*. Нему Му се щѣло по тоя начинъ да се прѣроди човѣчеството; по тоя начинъ да се постигне цѣлѣта, всемирното единство въ неговото въчовѣчение. Той каи хората да вървятъ по тоя пътъ и Самъ въ ви по него. *Блажени ници духомъ, яко тѣхъ есть царство небесное*. — учи Той. *Блажени плачуши, блажени кротци, блажени алчущи и жаждущи, блажени милостиви, блажени чисти срдцемъ, блажени миротворици, блажени изнани правди ради*, (Мат. V). защото всички тѣ ще сж членовѣтъ на онова вѣчно сѣмейство, което ще обладава царството Божие. Съ ницета и смирение, съ плачъ и кротость, съ милость и чистосрдечие, съ миролюбие и търпѣние неправдата, ще се побѣди злото, ще се прѣроди че овѣчеството. Всичко това, което учи Спасителъ, се съдържа въ Неговата личностъ въ Неговия характеръ. Той самъ търпи, прѣживѣва това, изпълнява го точно. Такова е Неговото пастирство.

Въ Неговото учение е засѣгнати цѣлиятъ животъ, осждени всичкитѣ му недостатѣци, и указани нови срдѣства за подновяването. *Любовѣта и прощаването* тукъ заематъ главното мѣсто. Невъзможно е, да се изкорени грѣхътъ съвршено, но възможно е да се унищожи съ прощението. До като не се простишъ съ брата си, *не принасяй дара си въ храма* (Мат. 5. 23—24). Не бива да се отвръща на злото съ зло, а винаги да бждатъ хората милосрдни, *обичайте враговетѣ си и благославяйте клеветницитѣ си* (Мат. V 44). разбира се, че това могли да сторятъ само възроденитѣ отъ благодатѣта.

Той проповѣдва и учи на всѣкъдѣ, на планината, по пещадитѣ, на открито небе и въ синагогата. *Въ врѣме и безъ врѣме* Той винаги е готовъ да говори *лагола на вѣчния животъ*. Но и тукъ личността на Исуса, Неговитѣ прости маниери, Неговата сляна благодатъ обаявали слушателитѣ, кротостѣта и любвеобилността Му ги привѣрзвала къмъ Него. Той избѣгва величието и славата. Властвува надъ душата и срдцата, а избѣгва **свѣтското господство**; забранява да се говори за благодаренията и чудесата му. Само една Негова дума е била достатъчна да стане царъ на Израила; народътъ го считалъ за такъвъ, но Той отхвърля тая мисль на

народа. Обаче пригласява желающитѣ да слѣдватъ подирѣ Му, щомъ одобряватъ учението Му. Ясно рисува картината, каквато ще прѣдставлява тѣхния животъ щомъ тѣ сторятъ това (Лук. IX 57, 58. XIV 26. 33).

Любвеобилната и спасителна проповѣдь на Пастироначалника и нейнитѣ резултати — увлѣчението на народнитѣ маси подирѣ Него прѣдизвикаха силно недоволство у противницитѣ на Исуса Христа. Почватъ изкушенията и шпионствата отъ страна на книжницитѣ и фарисейтѣ, тѣзи недостойни водители на Израила. *Отношенията* на Спасителя къмъ тѣзи си противници сж въ висока степенъ коректни. Той съ високо достоинство и непоколебима твърдостъ защитава правото свое учение и засрамява хулителитѣ. Тѣхното могъщество нищо не значи за Него. Насъ ни очудва онова невъзмутимо спокойствие, съ каквото Той посрѣща тѣхнитѣ козни. Търпѣнието Му въ тѣзи случаи е безгранично. Ала проповѣдникътъ на истината не може да замълчи едно всеразрушаващо зло, което притискало душитѣ и сърдцата на народа. Неговиятъ божественъ духъ не могълъ да не се възмути отъ оная фалшъ на фарисейтѣ, които лъжатъ и експлоатиратъ народа, които му налагали тежки бремена като *воля Божия*, когато тѣ нито съ малкия си пръстъ се допирали до тѣзи бремена, нито искали да знаятъ за тая „воля“. При такова неподобно лицемѣрие — станало пословично вече — правдата Божия въ Него възнегодувала. И ние виждаме кроткия, смирения и милостивия, Пастироначалникъ да избличава безпощално лицемѣрнитѣ мними пастири народни, фарисеи и книжници. Много пѣти той изрича онова „горъ“ за тѣхъ, спали маската имъ и ги рисува такива жалки и нищожни, каквито сж били въ дѣйствителность. *Горъ вамъ книжници и фарисеи лицемѣри, яко затворяете царствіе небесное прѣдъ челоуки: ви бо не входите ни входящихъ оставяете внити.* (Мат. 23, 13). Достатъчно е да се прочете XXIII глава у евангелиста Матея, за да се види, какъ книжницитѣ и фарисейтѣ сж затваряли вратата на царството Божие. Буквата на закона пазили тѣ, но неговия духъ тѣ чели, *главното оставили, милость и вѣра нѣмали.* Въвкъшно се прѣдставлявали за учители и светии, вжтрѣшно, по сърдце и душа, биле смрадъ и отвратителна мерзость. И Спасителтъ отъ дѣното на Божественото си сърдце е изказалъ онова „горъ“, на което сж осждени такива недостойни пастири. Това властно избличение е звучало въ ушитѣ на тогавашнитѣ народни пастири; ще звучи то на вѣчни врѣмена въ християнската църква, да избличава недобросѣстнитѣ пастири.

За почивка отъ своята обширна проповѣдническа дѣйность Спасителтъ търсилъ уединение (Марк. I 35. Лук. VI, 12). Той се отдалечавалъ на самъ и тукъ размишлявалъ и почивалъ. Колко злѣ правятъ тѣзи отъ неговитѣ послѣдователи, па тири на църквата, които избиратъ за почивка и отдихъ кръчмата или кафенето! Великото дѣло на пастирското дѣло иска трезво обмислюване, иска молитвена помощъ. Уединението е най-главното условие и за размишление и за молитва. И ние виждаме, че Спасителтъ върши това прѣвъ всички си земенъ животъ, дори до прѣдаването Му отъ Юда.

Архимандритъ *Неофитъ.*

Нашето висше духовенство — отцитѣ на българската църква и народното просвѣщение.

Елинизмъ въ своето захласнато стрѣмление да отождестви православиеото съ елинската нация за достижение на мечтателнитѣ елински политически възделения налѣгъ на съвършено нежеланъ за него резултатъ. Отвориха се не само духовно просвѣтителни, но и граждански центрове, на които цѣльта бѣше и просвѣтителна, но и чисто пропагандическа, чрезъ тѣхъ да разпространи елинизма между не елинскитѣ народи, които бѣха подвѣдомствени на Источнитѣ Православни Църкви и отъ тия не елински народи да слепи една елинска огромна нация за създаването нѣкогашната Византийска империя. Въ тия училища, покрай науката, се стрѣмѣше да се вдѣхне на ученицитѣ отъ различни не елински народности чувства елински и да ги извади горѣщи елински патриоти и дѣйци. И бѣше врѣме, когато можеше да се каже, че тая цѣль е напълно постигната: отъ рѣкитѣ Тигръ и Ефратъ, па до Карпатитѣ и Сивъто море — всичкитѣ православни народи бѣха елини, и синовѣтѣ на тия народи, излѣзнали изъ училищата елински, бѣха горѣщи елински родолюбци, дѣйци и бащи.

Това, което бѣше съ православнитѣ Араби, Карамани, Гагаузи, Арнаути, Власи, Сърби и други — това стана и съ българитѣ. Българския народъ бѣше изгубенъ като нация и влизаше въ състава на урумъ-милетъ, българскитѣ първенци и търговци бѣха гърци и считаха за обίδα, ако ги нѣкой нарѣчеше съ българско име, а младитѣ интеллигентни мъже, излѣзнали изъ грѣцкитѣ училища, бѣха елински патриоти и дѣйци.

Но блѣсна и въ България искрата на национално съзнание, и тия елински патриоти — по народность българи — станаха прѣданѣйши патриоти български и неустрашими борци за въражданнието и пробужданнието на българския народъ. Петъръ х. Беровичъ, братя Мустизови, Бакалъ оглу, Йор. х. Геновичъ, Петаковъ, Анастасъ Кишиловски, Априловъ, Палаузовъ, Райно Поповичъ, Хр. Павловичъ, Васкидовичъ, Фотиновъ, и цѣла дълга редица отъ български самоотвержени дѣйци и родолюбци — по прѣди бѣха елини, излѣзнали изъ елинскитѣ училища. Па и самия Раковски е възпитаникъ на елинскитѣ училища.

Наредъ съ тая редица отъ мирски лица се простира друга по-дълга верига отъ духовни лица, които бѣха възпитаници на елинскитѣ духовни училища и излѣзваха изъ тия училища, не само съ едно солидно духовно образование, но още и съ една безгранична обичъ къмъ своя народъ. Отцитѣ: иеромонахъ Иосифъ брадати, Паи ий Хилиндарски, Софроний Вратчански, Хаджи Иоакимъ Кръчовски, Кирилъ Пейчиновичъ, Неофитъ Рилски и Неофитъ Бозвели и цѣла редица други Отци — бѣха възпитаници на елинскитѣ училища, и шовинистическото панелинско възпитание въ тѣхъ се изроди на чистъ български патриотизмъ. Тѣ бѣха първитѣ сѣятели на сѣмкитѣ на националното възпитание и първитѣ вѣстителни на българската азбука и на народното просвѣщение. Тѣ почнаха онова, което отпослѣ продължиха и доизкараха до край — Нефитъ Бозвели,

Иларионъ Макариополски, Авксентий Велешки, Паисий Пловдивски, Антимъ Видински, Панаретъ Пловдивски и цѣла редица отъ Отци и дѣйци и бащи за благо на народа и правата му национални и църковни.

Както мирскитѣ тѣй и духовнитѣ лица, изброени по-горѣ макаръ и възпитани въ елинскитѣ училища, макаръ поени съ елински духъ, нѣ изъ тия гръцки училища тѣ не изнесоха нищо елинско, освѣнъ елинския патриотизмъ прѣроденъ въ български, придруженъ съ духовно знание, благочестие и ревностъ за народното просвѣщение. И това се доказва отъ историята на нашето възраждане. Протестътъ срѣщу гръцкото духовно иго се проявяваше въ това, че въ града или селото, издѣто се отвѣргаше вѣдомството на патриаршията, се отваряше българско училище, а въ църквата се четѣше на славянски езикъ. И туй просвѣтително движение се инспирираше, направляваше, ръководяше и поддържаше отъ тия наши духовни лица, които въ онова врѣме съставляваха и нашето висше духовенство, и слѣдъ които вървѣха, както нашитѣ клирици, тѣй и граждани.

Борбата се рѣши съ пълна побѣда на нашето свято дѣло: съ царски ферманъ се призна независимостта на българската църква въ института на Екзархията и въ лицето на Екзарха.

Въ това ново създадено положение на нашето църковно дѣло тия скъпи наши духовни дѣйци заеха първенствующе мѣсто; отъ тѣхъ единъ стана първостоятелъ въ ново възстановената българска църква въ качеството си на Екзархъ, а другитѣ станаха Отци на тая църква въ качеството си на архиереи.

Но и въ това си звание тия наши Отци и пастири продължиха своята просвѣтителна дѣятелностъ. Тѣ не само поддържаха и ръководѣха старитѣ училища, но отваряха и нови, където нѣмаше такива и радѣяха да видятъ училище дори въ най-малкитѣ селца. Въ тоя периодъ — отъ създаването на Екзархията ни до освобождението ни, тия наши Отци бѣха единственитѣ ръководители на учебното дѣло, и на всѣкъдѣ владицитѣ бѣха душата на просвѣщението.

На редъ съ общото народно просвѣщение тия наши Отци не забравиха и духовното образование. Понеже проектираната въ Цариградъ духовна семинария не можѣ да се основе поради причини, идящи вѣнъ отъ Екзархията, то, като се даде на съществуващото отъ давна училище въ Фенеръ при Българската църква едно направление, щото въ него да се приготвятъ младежи за бъдещи свещенослужители, отъ друга, въ Петропавловската Св. Обитель се основа първото духовно училище. Независимо отъ това Екзархътъ и другитѣ Синодални архиереи и митрополититѣ прѣпоръчваха и ходатайстваха прѣдъ Св. Руски Синодъ и въ Бѣлградъ да се приематъ млади момци въ тамъшнитѣ духовни учебни заведения. По туй тѣхно съдѣйствие ние днеска имаме едно много внушително количество българи учени мже духовни академици. И всичко това тия Отци вършеха отъ единичното желание, наредъ съ общото просвѣщение на народа, да създадатъ и приготвятъ достойни служители на Църквата и пастири на народа.

Едни отъ тия Отци заминаха въ вѣчността, а другитѣ тѣхни другари или ученици, още и днеска сж живи и право правятъ Св. българска Църква. Каква е

дѣятелността на тия наши Отци — владици въ областта на духовното образование?

Дойдѣте въ София и погледнете великолѣпното здание, което се издига на височинитѣ надъ Курл-бааларъ край София; идѣте въ Цариградъ, на Шашлии и погледнѣте ежщо така великолѣпно здание: тия сж два вертограда, въ които се култивиратъ млади момци — бъдещи наши свещенослужители, пастири и Отци на Църквата. Тия два духовно просвѣтителни паметника ще дадатъ най-удовлетворителния отговоръ на положениия по-горѣ въпросъ. Можеха ли да бъдѣтъ създадени тия два вертограда и да бъдѣтъ поддържани съ такава грижа и топлина отъ страна на нашитѣ Отци-архиереи, ако оскѣдѣваше въ тѣхъ любовъ къмъ духовното просвѣщение и горѣщо желание да видятъ нашето духовенство просвѣтено и достойно за високото звание.

Каква е била грижата на нашитѣ църковни Отци-архиереи около духовното образование, свидѣтелствува числото на ония младежи, които сж излѣзнали изъ духовнитѣ училища съ специално духовно образование. Като нѣмаме на рѣцѣтъ си статистическитѣ данни за ученицитѣ, излѣзнали изъ семинарията въ Шашлии, ние ще се задоволимъ тука за сега само съ тия, които имаме за свършившитѣ младежи духовното училище въ Петропавлово, прѣнесено послѣ въ Самоковъ, а сетнѣ въ София.

Отъ туй духовно училище, прѣименувано въ духовна семинария отъ 1887 год. до 1904 г. сж излѣзнали 838 младежи, снабдени съ духовно образование и напѣтствувани съ топли молитви отъ страна на нашитѣ църковни отци да просвѣтнатъ чрѣзъ своето служение на Църквата и Богу и да бъдѣтъ полѣзни на народа и отечеството чрѣзъ своята свещенно-служителска дѣятелностъ. Отъ тия 838 млади наши семинаристи, до сега въ всичкитѣ наши епархии сж приели да служатъ на Църквата, като свещенници и иноци само 302 — значи малко нѣщо повече отъ една трета, а грамадното болшинство двѣ трети стоятъ далече отъ свещеническото звание. А какво отрадно явление щѣше да бѣде, ако всичкитѣ тия 838 семинаристи бѣха приели свещеническото звание — отъ което цѣлата половина отъ нашето духовенство днеска щѣше да бѣде съ срѣдно и висше духовно образование! Каква утѣшителна и духовно усладителна награда за нашитѣ Църковни Отци и за тѣхнитѣ грижи около тия духовни разсадници щѣше да бѣде, ако бѣха видѣли, че всичкитѣ семинаристи се посвѣтили на духовно звание и съ туй оправдали цѣльта, която се гони съ тия духовни училища. За постиганieto на тая цѣль, тия Отци създадоха и узаконението, споредъ което, въ бъдеще въ свещенослужителско звание може да постѣпи само свършившия срѣдно или висше духовно образование и съ това се оградиха правата на семинариститѣ. За тая цѣль и днеска има много празни енории, които епархиалнитѣ архиереи пазятъ за кандидати семинаристи или академици, каквито се ожидаватъ съ отеческа любовъ. Всѣки епархиаленъ архиерей пази овдовѣлитѣ енории за семинаристи или академици кандидати, защото за тѣхното прѣтежко пастирско иго сж нуждни такива свещенослужители, дѣлатели и ратници способни, достойни и обрѣжени съ всичкитѣ духовни орѣжия, които съ своята просвѣтена дѣятелностъ ще помогнатъ на свящото дѣло, та пастирското иго на самитѣ архиереи ще стане по леко.

Прочее, както архиереитѣ излѣзали отъ грѣцкитѣ духовни училища — останали още живи нѣколко Оци, тѣй и архиереитѣ получили своето образование въ рускитѣ или други заведения не сж били никога и немогатъ да бждатъ противъ едно просвѣтено духовенство, защото, както спомѣнахме и по горѣ, колко числото на просвѣтенитѣ свещеннослужители е по голѣмо, толкова и пастирското иго на самитѣ архиереи става по-леко, понеже, както въ вѣщанието на словото божие, тѣй и въ религиозно-правственото възпитаване и просвѣщаване на паството ще има повече способни и достойни дѣлатели и помощници.

Тия редове, които съдържатъ всѣкому познати факти и истини, написахме не за защита, а само отъ желание да освѣтимъ, ако можемъ и убѣдимъ онѣзи писатели, които въ нѣкои вѣстници бѣха хвърлили подозрѣние върху нашитѣ архиереи, че тѣ ужъ не само не радѣятъ за просвѣщението на духовенството, но дори и не гледатъ съ охота на просвѣтенъ и достоенъ духовенъ възпитаникъ. Ако съ тия редове съмъ можалъ да разсѣя подозрѣнието въ тия писатели, съ това ще бжде наградена истината, която всѣки въ всичко трѣбва да има прѣдъ видъ, когато пише, говори или дѣйствува, та чрѣзъ това да може по-лесно и леко да бжде прѣмахнатъ неистината.

Д. М.

Завѣтитѣ на Твореца.

Отъ свещеникъ П. Антоновъ.

Едно старо прѣдание казва: Всичко въ свѣта е създадено, за да бжде свършено, обаче людитѣ похабватъ живота; тѣ се угнетяватъ единъ други, не даватъ свободенъ просторъ на душата, спъватъ пълната проява на хубостта и силата на духа, правятъ смъртни грѣхове, нарушаватъ волята и за вѣтитѣ на Твореца.

Творецътъ праща човѣка на свѣта задно съ правата му. Той се грижи за него като всеблагъ баща: насочва го, за да се не заблуди изъ дебритѣ на живота, гдѣто се прѣплитатъ много пактища; пази го, чрѣзъ даденитѣ му права, отъ всѣко хищно насилие.

— Върви въ свѣта, сине Мой, и изпълни волята на Онегова, който те праща! — така учи Творецътъ своитѣ чада.

— Твоята воля е свещена. Твоитѣ завѣти сж за мене закони. Азъ зная всичко това, но тегне ми животътъ. Нека отmine тая чаша, Огче! — моли се синътъ.

— Върви, чадо Мое! Не бой се отъ живота! Бжди смѣлъ!

— Освободи ме, Творче! Въ всѣки мягъ азъ осѣщамъ тежестта на живота и не знамъ, какъ ще я прѣнеся. Не мога да постигна ясно Твоята воля.

— Мжчи се да я постигнешъ. За да облекча тежестта на твой животъ, Азъ ти давамъ слѣдния завѣтъ:

Не забравяй никога, че ти си човѣкъ — моята най-любима творба въ свѣта. Помни и правата, които ти давамъ. Не унижавай достоинството си; не позволявай и на другитѣ хора да те унижаватъ. Твоята душа е Моятъ образъ. Твоитѣ права сж най-добритѣ ми дарове.

Пази ги като зеницата на окото си. Азъ ти ги подарявамъ, за да те пазятъ, но и ти си длъженъ да имъ бждешъ вѣренъ стражаръ. Ще дойде врѣме, когато Азъ ще искамъ смѣтка за тѣхъ.

— Но какви сж моитѣ права, Владико? Какъ ще облекчатъ тѣ живота ми, какъ ще олекне кръстътъ, който азъ нося отъ рождението до смъртта си?

— Твоитѣ права сж права на духа — на онзи духъ, когото Азъ самъ вдъхнахъ въ тебе. Който се противи на тия права, той е мой противникъ; той не може да ти отнеме правата, но ще угнеги Божия духъ въ тебе.

Внимавай! Запомни своитѣ права!

Първо — свобода на съвѣстта. Съвѣстта е духътъ Господенъ въ човѣка, а гдѣто е Божиятъ духъ, тамъ е и свободата. Никой не може да зароби духа Господенъ. Никой не може да скове твоята съвѣстъ — ти е винаги свободна.

Разбирашъ ли, какво значи свободна съвѣстъ? Това значи свободно служене на свободния духъ Господенъ. Позвай Бога и Му се моли тѣй, както те учи сърдцето. Направи си олтаръ въ душата като свободенъ и любещъ синъ, а не като подкупенъ наемникъ или забравенъ слуга. Нека твоята свободна душа лѣти винаги къмъ небесата, къмъ Моята правда.

Но, като цѣнишъ свободата на своя духъ, не стѣснявай и чуждата свобода. Не прѣчи на съсъда си да търси и той Бога. Не изнасилвай неговата съвѣстъ. Съвѣстта на всички човѣци е еднакво свята. Свята е съвѣстта както на този, който е придобилъ истината, така и на оъзи, който я търси.

Съвѣстта на всички е духъ Господенъ. За насилието тя е всѣкога непрякословена. Не се осмѣлявай да дръзнешъ съ грубата си ржка върху най-свялото нѣщо въ човѣка.

Насилието не вразумѣва. То заплашва и озлобява, безъ да води къмъ истината. Стремъ се къмъ доброто, но не по пактя на злото. Намѣришъ ли въ свободнитѣ си стремежи Бога, помжчи се да откриешъ истината, като говоришъ грѣмко и призовавашъ свободно, безъ да заставяшъ нѣкого съ сила!

Човѣцитѣ сж милиони и на всѣки му Азъ възложихъ да изпълнява волята Ми. Моята пълна воля още не се е възцарила въ людитѣ, но тя ще се възцари. Азъ прѣдричамъ това и чакамъ. Чакай и ти! Върви напредъ и показвай пактя на другитѣ!

Азъ пращахъ и пращамъ на земята пророци. Тѣ откриватъ на човѣцитѣ Моята воля и съ пламеннитѣ си си души стопляватъ студениитѣ сърдца. Животътъ на Моитѣ пророци не загива напраздно, искритѣ отъ тѣхнитѣ сърдца не огасватъ на земята.

Лоши хора погубватъ Божиитѣ служители, но потомцитѣ на убийцитѣ полагатъ въ основата на живота си завѣтитѣ на тия служители. Истината надвива на всичко; тя не загива отъ насилието. Затова, животътъ на земята върви все напредъ и ще отива вѣчно къмъ свѣтлината.

Това е основниятъ законъ на живота. Пигментѣ на духа, които не разбиратъ Моитѣ закони и живота, не могатъ спрѣ вървежа на живота. Не падай при пигментѣ, а се издигни до пророцитѣ. Запалвай не тѣлото ами душата на заблудения! Не убивай, но съживявай! Не сковавай духа, а разнасий свободемъ духъ!

Свободниятъ духъ е Моятъ драгоцененъ даръ за човѣка и всѣки, който погазва свободата на духа, опитва се да поправа моитѣ дѣла. Жалъкъ безумецъ! Просешко безсилне на духа! Да бѣде то далечъ отъ тебе! Азъ те надарихъ съ свободенъ разумъ и свободенъ духъ. Пази ги! Не ги помрачавай съ насилие надъ ближия си. Това е Моятъ пръвъ завѣтъ — законъ ненарушимъ.

— Ще изпълни Твоя завѣтъ Отче.

— Тогава слушай втория ми завѣтъ!

Азъ създадохъ живота, но ти не съществувахе въ неговото начало. Тогава имаше само низши твори. Нѣмаше мисль, имаше инстинктъ.

Като развивахъ живота, азъ създадохъ мисльта. Запалихъ въ мозъка огънь. Но само мисльта не е достатъчна — ней трѣбватъ крилъ. Мисльта трѣбва да лѣти, да се разгорява все по-ярко и да възпламенява човѣцитѣ. Тя се нуждае отъ форма. Потрѣбни ѝ сж изрази — азъ ѝ ги дадохъ.

Прѣзъ течение на вѣковетѣ азъ усъвършенствувахъ живота; надарихъ те съ една отъ моитѣ велики тайни — мисльта. За да развивашъ тая дарба, научихъ те какъ да прѣдавашъ мислитѣ си на другитѣ разумни същества чрѣзъ думи. Пази тоя великъ даръ. Той е твое право и твой дългъ.

Ако нѣкой посѣгне да забрани свободата на словото и се осмѣли да ти рече: „лишавамъ те отъ творчеството на мисльта и свободата на словото!“, Ти му отговори:

— Безумецо! Онзи, който създаде цѣлата вселена само съ словото, ме надари съ мисль и слово — той ми даде и свободата на словото. Къмъ що посегашъ ти? Какъ се осмѣлявашъ да гасишъ пламъка, който самъ творецътъ е загалилъ? Да не мислишъ, че ти си призванъ да поправишъ божиитѣ дѣла?

Който посѣга къмъ словото на човѣка или отвима неговата свобода, той върши насилие, убива духа. А всѣки убиецъ на духа е самъ духовенъ мрътвецъ. Въ него и за него нѣма животъ. Той самъ се обрича на смъртъ, па умъртава и своитѣ дѣла.

Такъвъ е законътъ за живота. Той изхвърля всичко, което е ненужно за живота. Азъ казахъ нѣкога: „ще го изригна изъ устата си“ и това състави моя ненарушимъ законъ. Завѣщавамъ го и на тебе.

— Приемамъ го, Отче, и благоговѣя прѣдъ тебе!

— Слушай! — има още. Подарявамъ ти и трето право — правото да се сдружавашъ съ людитѣ. Пази това право, защото то ще облекчи твоя животъ.

Дивитѣ звѣрове не знаятъ що е дружба, защото азъ имъ завѣщахъ да се мрзятъ вѣчно. Когато създадохъ човѣка, азъ положихъ въ основата на живота му общность между интереситѣ на всички люде. Всички човѣци трѣбва да съставятъ едно сѣмейство. Вие още не сте разбрали моята воля; вие още живѣете като звѣрове. Врѣме е вече да се сдружите. Търсѣте съ общи усилия вашия вѣченъ пѣтъ. Съединени съ разумъ и сплотена воля, ощастливете вашия животъ и живота на потомцитѣ ви.

Пѣтътъ на живота е великъ и труденъ подвигъ. Разумътъ и волята само на единъ, който и да билъ отъ човѣцитѣ, не могатъ измина пѣтъ на живота. Самичкиятъ животъ не може да разбере, та камо ли да изпълни свято дълга си.

Нѣма да извършатъ тоя подвигъ и отдѣлнитѣ малкъ дружба. За това дѣло сж потрѣбни разумътъ и волята на всички. Ето защо, щомъ нѣкъ ѝ се опита да те раздѣли и отстрани отъ твоитѣ ближни, ти му речи:

— Безумецо! Нима ти мислишъ самъ да разкриешъ и постигнешъ дълбочината на потрѣбната за всички божия правда? Дръзка е твоята увѣреность да осъществишъ самъ божията воля. И какъ ти, нищожна частицо, се осмѣлявашъ да затъмнишъ всичко?

— Неотемно право е всѣкому да обсежда живота на всички. Запомни това добръ, сине мой! Ако ти си извървѣлъ часть отъ пѣтъ, а твоятъ ближнъ иде по слѣдитѣ ти, освѣти му пѣтъ

Ако ти знаешъ нѣща, които ближниятъ ти не знае, прѣдай и нему твоео знание, води го отъ тъмнината къмъ свѣтлината. Спише ли се той — подкрѣпи го; падне ли — помогни му да стане; не може ли да се изправи — дигни го!

Твърдъ ли си — бѣди опора за другитѣ; слабъ ли си — търси поддрѣжка. Иди при ближния си и спомагайте си единъ другиму. Нека животътъ ви бѣде общо дѣло, защото само тогава ще бѣдете щастливи. Всичко, което е ваше, е мое. Умѣете ли да оползотворите малкото, азъ ще ви дамъ много: ще ви надаря съ богатството на мисльта, ще ви разкрия цѣлата вселена, ще ви покажа всичката хубость на скрития въ васъ духъ. Тогава ти ще разбирашъ всѣки душевенъ стонъ на ближния си, ще вникнешъ въ дълбочината на живота, небето и земята.

Ето, чадо мое, третия завѣтъ: сдружавай се съ човѣцитѣ и жевѣйте общъ животъ. Служи на човѣчеството съ разума си и признавай на всички това право.

— Благодаря ти, отче! Ще изпълня. Твоята правда е вѣковѣчна, а словата ти сж неизблима истина.

— Блазѣ ти, че ще изпълнишъ. Изпълнявай завѣтитѣ ми и ти ще бѣдешъ истински човѣкъ, ще живѣешъ, ще творишъ и ще бѣдешъ творба достойна за твореца — ти ще бѣдешъ мое подобие!

Твоитѣ права ще освѣтятъ пѣтъ на живота ти и ще го озарятъ съ щастлива усмивка. Пази добръ правата си. Не ги давай никому. Брави ги отъ нападение и бори се смѣло за тѣхъ. Въ борбата за правата, които ти дарува Богъ, ти ще бѣдешъ винаги побѣдителъ.

Прѣзираи отстъпкитѣ, позорното прѣдаване и малодушното бѣгство. Свѣрнишъ ли се да се застъпишъ за правата си, ти се отричашъ отъ божиитѣ дарби. Ти отслабвашъ силата на духа господенъ, който изпълва твоята душа. Бой се отъ това. Не забравяй, че безъ правата си човѣкътъ е нищо: той е слама, а не огънь.

Дано не се случи това съ тебе, чадо мое! Не бой се отъ живота. Върви смѣло. Пази правата си, а тѣ ще те запазятъ отъ непосилното бреме на живота. Върви по-смѣло! Ти не си самъ — азъ съмъ съ тебе!

П. Кузевъ.

Нѣколко дни въ Бѣлградъ.

Прѣзъ нѣколко дневното ми бавение въ Бѣлградъ, азъ не пропуснахъ случая да се запозная и съ религиозно-църковния животъ на нашитѣ съсѣди и брата. Тия

редове не могат да бъдат едно пълно обрисувание на духовния животъ, защото, едно че наблюденията ми бѣха кратковременни, а друго че и кръгътъ бѣше тѣсенъ. Но все пакъ тѣ ще бъдатъ интересни.

Религиозността въ масата на народа не е изчезнала, нито намалѣла — а само че нѣкакъ е затулена, да не кажа затрупана отъ равнодушие. Въ интеллигенцията и въ людитѣ, наречени държавни мъже — религиозностъ едвамъ се съзира. Много сж явленията, които утвърждаватъ тая слаба религиозностъ, но нѣма тука да ги изброявамъ всички, а ще спомѣня само вѣконко.

Сега сж велики почти, и длъжностъ християнска налага на всѣки благочестивъ и православенъ християнинъ да приеме Св. Причастие.

Споредъ свѣденията, дадени ми отъ свѣдуше лице, съ Св. Дарове се причастиватъ само бѣдниѣ людие и старци, но никъкъ не интеллигентни и богати. Тая класа считала приемането Св. Причастие за нѣщо непристойно за единъ ученъ и високо стоящъ мъжъ. Второто явление за мѣрилото на религиозността е и тѣснѣчието Св. Храмъ и Св. Служба въ недѣлни и празнични дни.

Въ туй отношение азъ забѣлѣжихъ пълна апатия; на Св. Служба присѣтствуваха само 10—15 мъже и толкова дами, и то отъ сръдна рѣка, макаръ, че сръбското църковно пѣсно-пѣние, наредено отъ знаменития сръбски композиторъ, г. Стефанъ Мокраянъ, по мотиви на народнитѣ пѣсни, да прѣдставлява въ най висша степенъ духовенъ умилителенъ концертъ, който се слуша съ голѣмо душевно наслаждение. Причинитѣ на този упадъкъ религиозенъ сж много, но напърво мѣсто азъ гуждамъ политиканството на сръбското духовенство. Какю се знае, споредъ днешната сръбска конституция, въ народното събрание могатъ да дойдатъ и свещеници. И това е повлияло та духовенството се прѣдало всецѣло въ политическата борба и въ политиканство, отъ което страда църковно-религиозното дѣло. Има наистина и свещеници, които не принадлежатъ къмъ никакви партии, но тѣ сж толкова малко, щото съставляватъ капка въ морето. Ако солта е развалена, сж що ще си посоли човѣкъ храната — думи на Спасителя се свършено реално виждатъ въ тукашното духовенство. И прѣосвѣщенитѣ епископи, макаръ и да виждатъ туй голѣмо зло, оставатъ безсилни, защото политиканитѣ и партизанитѣ свещеници сж недосѣгаеми за тѣхвата църковна и каноническа дисциплина. Имало е много случаи, че наложенитѣ църковно-канонически дисциплинарни наказания върху нѣкои провинилъ се свещеникъ партизанинъ сж бивали: или не изпълнявани, или веднага отмѣнявани по исканieto на силнитѣ на деня. Свещеницитѣ, раздѣлени на различни партии, гонятъ се по между си, ругаятъ се, злословатъ се и уронватъ съ това своя престижъ и престижа на своето високо и свето звание прѣдъ народа. Отъ тукъ сръбската църква, обуреваема отъ вътрѣшни несъгласия и политически раздори, не може да събере своитѣ сили и да се бори сръшу атеизма и равнодушието къмъ вѣрата и Бога, тѣй нашироко разклонени и тѣй дълбоко вкоренени въ интеллигенцията и мислящата сръбска класа. Има силно течение, както въ висшето духовенство, тѣй и между просвѣтитѣ и напълно прѣдани на църквата свещеници, да се подигне и прокара по законодателния редъ туй положение, щото свещеницитѣ да бъдатъ лишени отъ правото да бъдатъ

избиряеми за народни прѣдставители, както туй е при насъ; иматъ надѣжда, че тогава, партизанството и политиканството, ако свършено не изчезне — нѣщо много трудно за пръвъ пътъ — то поне ще намалѣе и отслабне.

Сръбската църква — респективно отцитѣ и пастиритѣ — състояща отъ архиепископа Димитрия, бѣлградски митрополитъ и епископитѣ: Шабачки Сергей, Тимочки Мелентий, Нишки Никаноръ и Жички Савва, се намиратъ въ много трудно положение поради новото политическо положение. Извѣстно е, че днешната династия на Кара Георгиевцитѣ дойде на власть, като мина прѣзъ мъртвитѣ и окървавени отъ нѣколко офицери трупове на Крача и Кралицата. Независимо отъ политическия характеръ на туй събитие грозно, то получава и то отъ день на день, все по вече и по-силно и религиозно-църковенъ характеръ. Народътъ и една голѣма частъ отъ интеллигенцията настоятелно е искала наказанието на убийцитѣ Политическата власть е оставала и остава глуха прѣдъ тоя гласъ. Народътъ и интеллигенцията се обърнала къмъ Църквата, отъ която настоятелно проси, поне тя да даде едно колко годѣ духовно удовлетворение, като изключи убийцитѣ отъ Църковно общение съ другитѣ православни и ги лиши отъ Свѣто Причастие и църковно благословение. Тоя гласъ става се по-силенъ, и туй е турнало църквата въ много трудно положение. Отцитѣ на Църквата не знаятъ, какъ да постѣпятъ въ дадения случай. Ако рекатъ да наложатъ надъ съзаклетянитѣ църковна епитимия, ще въоръжатъ тия послѣднитѣ, които още сж всесилни, и ще оскърбятъ Краля, който, дали отъ страхъ или отъ друго нѣщо, още не смѣе да се отдѣли отъ тѣхъ. А пъкъ тѣй, като мълчатъ, тѣ ясно виждатъ, че губи църквата своето влияние между народа. Сегашниятъ митрополитъ, при всичкото си умѣние, трудно е поставенъ отъ нѣкои постѣпки, сторени вече отъ неговия прѣдшественникъ, покойния Инокентий, който даде да се разбере, че е за съзаклетянитѣ.

Покрай тия мрачни страни на църковно-духовния животъ има искри на утѣшение и надежда: Нѣколко просвѣтени свещеници, получили своето висше образование въ рускитѣ духовни академии, сж съставили едно мънико общество, на което цѣльта е чрѣзъ проповѣди въ църква и вънъ отъ нея и чрѣзъ духовни концерти да пробудятъ заспалата въ интеллигенцията религиозностъ и да стоплятъ оледнѣлитѣ сърдца на държавнитѣ мъже къмъ църквата и църковнитѣ дѣла.

Видни скромни дѣйци въ тая групичка сж свещеникъ Михаилъ Миличевичъ, членъ въ духовния съдъ при митрополита и протоиерей Стефанъ Веселиновичъ, ректоръ на духовната семинария, единъ отъ най просвѣтитѣ духовни людие въ Сърбия, и ако не бѣ ожененъ, билъ е най-сериозниятъ кандидатъ за архиепископски сръбски прѣстолъ.

Свещеникъ Михаилъ държа проповѣдь въ църквата, пълна съ поучение и добри мисли, а протоиерей Стефанъ държа друга рѣчь въ Семинарията, където има духовенъ концертъ.

На тоя концертъ, освѣнъ многобройна отбрана публика, присѣтствуваха Високопрѣосвященный Димитрий, сръбскиятъ митрополитъ и прѣосвященный Тимочки епископъ, г. Мелентий; тоя духовенъ концертъ бѣ за мене

едно голѣмо изненаждане, понеже за пръвъ пѣтъ при-
сѣтствувамъ на подобенъ родъ гонцертъ.

Хорътъ семинарски състои изключително отъ семи-
наристи и се управлява отъ прочутия сръбски компози-
торъ г. Стефанъ Мокраняцъ.

Тоя хоръ при влизанието на В. прѣосвященный ми-
трополитъ изпѣ на грѣцки езикъ, по сръбски народенъ
мотивъ, многолѣтствието; Владику и Священочачалника
нашего и пр. Послѣ говори своята рѣчь протоирей Сте-
фанъ, която имаше за тема: „Цѣтинството на Спаси-
теля“ — тема извънредно нова и занимлива, която цѣ-
лата публика и всичкитѣ семинаристи слушаха съ много
голѣмо внимание

Тая рѣчь, съ толкова нова тема, направи силно
впечатление. както на ученицитѣ, тѣй и на родителитѣ.
Послѣ свършването на рѣчта, хорътъ изпѣ нѣколко
пѣсни, чисто духовни, земени изъ църковното пѣние и
нагласени отъ сѣщия г. Мокраняцъ по сръбски народни
мотиви. Между всичкитѣ „Господи възвахъ“ и „Да ис-
правится молитва моя“ — които се пѣять въ срѣда и
петъкъ на прѣждеосвящената литургия, прослѣзиха пу-
бликата. А тѣ зехъ нотитѣ отъ тия хубаво наредени
църковни вечерни пѣснопѣния. Въ тоя духовенъ кон-
цертъ бѣше всичко духовно и нѣмаше ни капка мирско
и свѣтско каквото изобилствува въ нашитѣ духовни
концерти.

Сръбската църква сега се занимава съ два важни
канонически църковни въпроси.

Първиятъ въпросъ е за четвъртия бракъ, а вториятъ
за браковѣтъ отъ четвърта степенъ по кръвъ и сватоство.
Първиятъ въпросъ — за четвъртитѣ бракове, сръбската
църква е заварила още отъ турско врѣме отъ грѣцкитѣ
митрополити, па и днесъ ги търпи. За да не би дѣцата
отъ такъвъ четвърти бракъ да бждатъ лишавани отъ за-
коннитѣ права, църквата е била принуждавана въ нѣ-
кои рѣдки и изключителни случаи да благославя такива
бракове. „Църквата — ми каза единъ отъ Отцитѣ —
трѣбва съгласно съ духа на Св. писание да дѣйствува
за съзидание, а не за разтурване. Ако на единъ младъ
човѣкъ, който по сѣдбитѣ Божии е останалъ вдовець
и слѣдъ третия бракъ и то съ слаби дѣца — ако, каз-
вамъ, църквата му откаже да благослови и четвъртия
бракъ, тогава той ще живѣе въ вѣнбрачно съжителство,
въ наложничество. Сѣботата се създаде заради човѣка,
а не човѣкъ заради сѣботата — е казалъ Спасителтъ.

На туй мнѣние обаче не сж всички прѣосвящени
епископи, и поради туй става разисквание и споразу-
мѣние.

Втория въпросъ за позволявание да се встѣпва въ
бракъ и роднини отъ четвърта степенъ тоже е заваренъ
отъ сръбската църква отъ давно врѣме. Върху него
като че има по-голѣмо съгласие между Отцитѣ на сръб-
ската църква; тѣ сж съгласни да се позволяватъ такива
бракове и позволяватъ, за да се избѣгватъ прѣминавание
въ католичество или протестантство на влюбенитѣ млади
— толко повече, че не сжществуватъ строги канони-
чески спѣнки — както се изрази единъ вѣщъ богословъ.

Д. М.

Изъ сборката ми

„Всякое дыхание да хвалитъ Господа“.

Пише свещеникъ: Георги х. Боневъ.

47.

„Споредъ името Ти, Боже, така
и хвалата Ти е дори до краищата
на вселената. (Псал. 47, 10).

Милостъта Божия навѣкъждѣ царува и навѣкъждѣ
съргва всички сърдца и възбужда хваление въ всички
души — хваление и благодарность къмъ Всещедрия и
Всеблагъ Създателъ — за неизброимитѣ Му благодѣ-
яния, съ които Той прѣизобилно ни награждава.

Тамъ, кждѣто търсите справедлива и достойна от-
плата за стореното добро, или милостиви сърдца къмъ
нуждающия се ближень; тамъ, кждѣто търсите велико
душна забрава на обидитѣ и оскърбленията, или любовь
къмъ ненавиждитѣ ни; тамъ, кждѣто се срѣщнете
съ кротость и смирение, които изпѣждатъ всѣка ярость
и всѣка гордость — тѣй гибелни за нашето спасение;
тамъ, кждѣто търсите всякакво добро, всякакво благо-
дѣяние и всѣка правда — тамъ ще намѣрите Бога, тамъ
ще почувствувате присѣтствието на Неговото Вседарующе
человѣколюбие.

Край на доброто нѣма и благодатнитѣ плодове на
правдата Божия на всѣкъждѣ вирѣять — за това: „Спо-
редъ името Ти, Боже, така и хвалата Ти е дори да
краищата на вселената“.

48

„Не страхувай се, когато забогатѣ
човѣкъ и когато се умножи
славата на дома му. Защото като
умрѣ, нѣма да вземе съ себе си
нищо“. Псал. 48, 16—17.

Вѣченъ е Богъ. вѣчна е милостъта му, вѣчно е
великолѣпието на природата — дѣло на Неговата дѣс-
ница — природа все тѣй ласкающа погледа на живитѣ
твари, все тѣй млада и прѣмѣнена, все тѣй богата и тѣй
раксошно хубава, все тѣй дивно-величава — и въ чару-
ющата усмивка на своята пролѣтъ, и въ яростния гѣвъвъ
на бурнитѣ си стихии.

Вѣчна е и истината, вѣчно неизмѣнни сж и нейнитѣ
закопи, дадени намъ отъ Бога.

А всичко, което е противъ вѣчната истина, може
ли да има нѣкаква трайность?

Всѣко незаконно богатство, всѣка слава, всѣки
ламтежъ за суетенъ животъ, могатъ ли да оставатъ нѣкои
добри слѣди, могатъ ли да иматъ нѣкакво разумно зна-
чение за вѣчната истина, изискванията на която сж
тѣкмо противъ такива стремления на грѣховностьта?

Сжществуванието наше на земята се равнява на
единъ мигъ.

Но и въ единъ мигъ човѣкъ може да направи нѣкое
добро и тѣй да оправдае своето сжществование,

Всичко друго е суета.

За това: „не страхувай се когато забогатѣ човѣкъ
и когато се умножи славата на дома му. Защото като
умрѣ, нѣма да вземе съ себе си нищо“.

ЦЪРКОВНА И ОБЩЕСТВЕНА ЛЪТОПИСЬ.

I. Вътрѣшенъ отдѣлъ.

По случай смъртта на Българския историкъ и заслужилъ на отечеството си въ полето на българската книжнина патриотъ, Маринъ Степановичъ Дриновъ за-вчера въ недѣля, въ Катедралната черква „Св. Кралъ“ слѣдъ божествена литургия, се отслужи панихида отъ Негово В. Просвѣщенство Митрополитъ Паргений, въ съслужение съ столичното духовенство, и въ присѣтствието на голѣмо множество народъ. По тоя случай, слѣдъ свършването на панихидата, учителъ отъ Военното на Н. Ц. Височество училище, Г-нъ Хр. Върговъ, държа една кратка, но съдържателна рѣчь.

Въ сѣщия день, часа по 11 прѣдъ обѣдъ, се отслужи панихида за упокоение душата на мъченически погиналий Царь Освободителъ На панихидата присѣтствуваха Негово Ц. Височество Князътъ, прѣдставителитѣ отъ административната властъ и множество народъ. Панихидата се извърши отъ Негово В. Прѣосвѣщенство, Митрополитъ Паргений, въ съслужение съ столичното духовенство.

Получихме отъ г. Орхание слѣдното съобщение:

Архиерей въ обиколка. Негово Високопрѣосвещенство, бившиятъ св. скопски митрополитъ, г. г. Максимъ, управляющъ Ловченска Епархия, отъ 21 до 27 февруарий т. г. бѣ въ обиколка изъ орханийската духовна околия. Високопрѣосвещениятъ архиерей пристигна на 21 февруарий въ гр. Орхание прѣвъ Араба-конакъ, идящъ отъ гр. Пирдопъ. Като дойде въ прѣдѣлитѣ на орханийската духовна околия, митрополитътъ Максимъ, придруженъ отъ отца архиерейския намѣстникъ, свещ. Георги п. Димитровъ, посети на 22 февруарий селата Гурково, Новачане и Скравена, на 23 — Литаково, Радотина и Врачешъ, на 25 — Пращецъ и Осиковица и на 26 — Лѣжане.

При все, че дниятъ бѣха дѣлнични, пакъ на много мѣста Високопр. архиерей бѣ посрѣщанъ отъ православното си паство което съ радостъ се стичаше да види „дѣдо владика“, да получи архипастирското му благословение. Въ тия срѣщи видно мѣсто държеха г-да основнитѣ учители съ ученицитѣ си. Нѣщо повече. Нѣкои отъ тие учители привѣгствуваха съ прочувствени думи митрополита. Така, учителътъ Хино Христовъ, изъ с. Пращецъ, каза: „честитѣ обиколки, които прѣдприемя Ване Високопр. изъ епархията си, свидетелствуватъ, че Вие имате при сърдце религиозно-нравственото прѣвоспѣване на православното си паство, което вижда въ вашето лице свой достоенъ пастиръ, свой усърденъ молителъ. А това като е така, позволете ми да Ви поздравя съ „добрѣ дошли“ между насъ и попрося Архипастирското Ви благословение“. Учителътъ пѣкъ Коцо Христовъ, изъ с. Лѣжане, гдѣто се направи най сърдеченъ приемъ на Високопрѣосвещения архиерей — съ стотини людье — мъже, жени и дѣца — въ празнично облѣкло, бѣха се стекли край селото, за да посрѣщнатъ дѣдо владика — каза, че въ тоя моментъ, когато поздравява Негово Високопр. съ „добрѣ дошли“, като си спомня ролята, която сж играли въ народната ни просвѣта нашитѣ висши духовни иерарси, като си спомня за Паисия, Неопита, Илариона, Авксентия и Антима, жѣлае и за напрѣдъ висшето ни духовенство да върви по стѣпките на своитѣ прѣдшественици — родолюбци, жѣлае щото основниятъ учителъ и енорийскиятъ свещеникъ да вървятъ рѣка за рѣка въ дѣлото на възпитанието младото поколение, което е бждещето, славата, гордостта на България.

Въ посѣтениитѣ села Негово Високопр. извършва водосвѣтъ, въ врѣме който говори народу назидателни поучения, съ своя „даръ на слово“. съ своитѣ проповѣднически маниери и умилителенъ гласъ произвеждаше силно впечатление на слушателитѣ християни. Съобразно съ порочитѣ, които прѣобладаватъ срѣди християнитѣ, на които говореше, Високопрѣосвещениятъ Максимъ избираше

и теми на своитѣ поучения. Така, въ с. Новачане говори противъ незаконноживущитѣ и за кражбата; въ с. Лѣжане, гдѣто господствува разединението, несъгласието, което несъгласие стана причина да се прѣоестанови току що започнатата постройка на нова черква, основниятъ текстъ бѣ „се нѣмъ что добро, или что красно, но еже жити брати вкупи“.

Въ заключение на всичкитѣ си поучения Високопрѣосвещениятъ митрополитъ подканяше присѣтствующитѣ християни къмъ подвига покаяние, приемане св. причастие прѣвъ настоящая спасителенъ постъ, който подвигъ — покаянието — възражда душата, отрѣзвява ума, облагородява сърцето.

На 26 февруарий т. г. Негово Високопрѣосвещенство отслужи Св. Василева Литургия въ орханийската градека църква при стечението на много народъ. Поѣдъ евангелието подтрига въ чинъ „анагносъ“ писаря при намѣстничеството, Димитъръ Г. Малинчевъ. Въ врѣме на богослужението държа прочувствена проповѣдъ върху евангелското четене. И на 27 сѣщия м. Негово Високопрѣосвѣщенство замина прѣвъ Мездра за Ловечъ, митрополитния градъ, като остави приятни спомени срѣдъ паството си съ своето посѣщение, съ своитѣ назидателни поучения.

II. Външенъ отдѣлъ.

Кризата въ Сърбия по Сръбско-Българското митнишко съглашение въздѣта голѣми размѣри. Австроунгарското правителство здраво се залови за да развали това първо съглашение между дѣвтѣ южно-славянски държави, което бѣше може би началото на едно пълно солидаризиране между тѣхъ. Естествено Австрия не можеше да симпатизира на сближението на южнитѣ славяне по между имъ и тя взе съотвѣтнитѣ мѣрки, за да му попрѣчи. Велѣдствие на употрѣбения отъ нейна страна натискъ сръбското правителство изгуби постепенно първоначалната си рѣшимостъ да поддържа до край съглашението. Натискътъ отъ страна на Австрийското правителство докара министерека криза въ Сърбия, която се протача доста врѣме. Най послѣ телеграфътъ събщи, че кризата въ Сърбия е свършена и новото Министерство е съставено отъ генерала Груича. Въ своята рѣчь прѣдъ скупщината генералъ Груичъ е заявилъ, че новото правителство ще се придържа въ най сжщественитѣ точки о програмата на старото правителство. Търговскитѣ договори въоружението на армията, постройката на желѣзнитѣ линии — всичко това се намирало още въ началото на развитието си и своеврѣменно щѣло да се прѣдстави на скупщината. Слѣдъ това било прочетено писмото на прѣдсѣдателя съ което се прѣдлага да се отложатъ засѣданията на скупщината до 10-й априлий.

Ще видимъ, какво развитие ще вземе по-нататкъ въпросътъ за търговскитѣ договори, който докара такова голѣмо смущение въ сѣдното намъ кралство.

ИЗЛЪЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЬ ПОСЛѢДНОТО СЪЧИНЕНИЕ

на великия руски писателъ **Л. Толстой**

„КРАЯТЪ НА ВѢКА“

(съ приложение на портрета и кратка биография на автора).

Цѣна 1 л. — прѣводъ отъ руски — Цѣна 1 л.

Порѣчки се приематъ и въ пощенски или гербови марки направо у издателя на книгата

Иванъ Гайдаровъ — София
(Факторъ печатница в. „День“)

Църквата „Успѣние Прѣсв. Богородица“ въ г. Т.-Пазарджикъ.

Обявление

№ 9:

Настоятелството при катедралната църква „Успѣние Прѣсвѣтия Богородица“ въ г. Т. Пазарджикъ търси кандидатъ за свещеникъ на II та вакантна енория при същата църква, брояща около 236 къщи православни християни. —

Кандидатътъ трѣбва да бѣде: семинаристъ, да има приятенъ гласъ, да знае черковния редъ и пѣние и да се яви въ града, да пѣе и държи слово въ църквата ни. —

Гр. Т.-Пазарджикъ, 20 февруарий 1906 г.

Отъ Настоятелството.

Обявление.

№ 3.

Комисията по постройката на новата църква „Св. Усп. Пр. Богородица“ въ гр. Орѣхово, обявява за знание, че поради невъзможността да се разпродадат всичкитѣ билети отъ църковната лотария, както и по несвоеврѣменното повръщанье на разпратенитѣ лотарийни кочани, теглението на лотарията, което бѣ опрѣдѣлено да стане на 15 гого съгласно телеграмата на Г на Вратчанския Окр. Управителъ отъ 12-ий сжцаго подъ № 1337, се отлага за 15-ий Августъ т. г., когато непрѣмѣнно ще бѣде теглена.

гр. Орѣхово, 13 Февруарий 1906 год.

Отъ Комисията.

Явна благодарность.

Настоятелството при църквава „Св. Димитрий“ въ гр. Пещера, исказва своята сърдечна благодарность на Димитъръ Пешевъ Пловдивски Народенъ Прѣдставителъ, за гдѣто благоволи да подари на църквата една „Мирияница“.

Нека Всевишниятъ го възнагради стократно и благодарниятъ му примѣръ се послѣдва и отъ други благодетели християни.

гр. Пещера, 25-ий Януарий 1906 година.

Прѣдседателъ на Църковното Настоятелство:

Сакеларий Д. Поповъ.

Дѣловодителъ П. К. Демировъ.

Продолжается подписка

на

„Русскій вѣстникъ“

въ 1906 год.

издаваемый В. В. Комаровымъ. (Пятьдесятъ первый годъ изданія)

Содержаніе февральской книжки 1906 г. — I. Родное село. (Быть, нравы, обычаи и повѣрья). V—VIII. **К. Н. Соловьева.** — II. Паугина. Ромамъ. Ч. I. VI—VIII Ч. II. I. **В. Кыжановской (Рочестеръ).** — III. I. Уютно въ комнатѣ, слѣжу спокойнымъ слухомъ... II. Кто видѣлъ море въ ранній часъ... Стихотворенія **К. Гребенскаго.** — IV. О причинахъ нашихъ смуть и о средствахъ избавленія отъ нихъ. **Проф. Вл. Гиколскаго.** — V. Изъ Ляпина до Ивделя по Сѣверному Уралу. **А. Сибирякова.** — VI. Сизифъ. VI—X. (Окончаніе). **К. Юндши.** Переводъ съ польскаго М. Л. де-Вальдена. — VII. Журнальное и литературное обозрѣніе. **Н. Я. Стародума.** — VIII. СОВРЕМЕННАЯ ЛѢТОПИСЬ. — Между Пестелемъ и Аракчеевымъ. — Всероссийскій съѣздъ союза союзовъ. — Уничтоженіе избирательныхъ списковъ, какъ орудіе борьбы за свободу! — Какъ понимать акты 17 октября? — Ограничено ли въ Россіи самодержавіе? — Конституціонныя формулы. — Созывъ помѣстнаго собора всероссийской церкви. — Православіе, несущее „солдатскую охрану государственнаго режима“. — Авторитетныя слова о плѣненіи церкви. — Каноническое право о церковномъ управленіи. — Монархъ въ общеніи съ соборомъ, въ смыслѣ внутренне-церковной правообразующей силы. — Centrum unitatis. — Исходный пунктъ государственныхъ функций. — Суверенитетъ по ученію конституціоннаго публичнаго права. — Признаніе самодержавія въ „Полярной Звѣздѣ“ г. Петра Струве единственной логически и юридически мыслимой формой государства. — Субъектъ самодержавной власти. — Монархическій принципъ. — Omnipotentia parliamenti. — Souveraineté du peuple. — Постановленіе съѣзда предводителей. — Конституціонная охрана территоріи. — Провозглашеніе республики въ Люботинѣ. — Револуція въ Вяткѣ и Вологдѣ. — Коалиція инородцевъ. — Огдѣленіе Гуріи. — Сѣверно-Кавказская республика. — 266 пуд. 10 ф. **Николая Энгельгардта.** IX. Обзоръ вѣшнихъ созытій. Международная морская демонстрація противъ Турціи **В. А. Теплова.** — X. Записки **С. А. Тучкова.**

Цѣна: на годъ съ достав. и перес. въ Россіи 16 р., на 6 м. 8 р., на 3 м. 4 р., за границу 20 р.

Адресъ контохы редакціи: С.-Петербургъ, Невскій, 136.